

เทศบัญญัติเทศบาลเมืองพวนพิสัย

เรื่อง

การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร

พ.ศ. ๒๕๖๙

เทศบาลเมืองพวนพิสัย

อำเภอพวนพิสัย จังหวัดหนองคาย

หลักการและเหตุผล
ประกอบเทศบัญญัติเทศบาลเมืองโพนพิสัย
เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ.๒๕๖๔

หลักการ

ด้วยรัฐบาลมีนโยบายในการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม โดยเร่งรัดการจัดการปัญหามลพิษจากน้ำเสีย ซึ่งให้ความสำคัญกับการจัดการระบบบำบัดน้ำเสียในครัวเรือนและชุมชน รวมทั้งการลดปริมาณน้ำเสีย และปรับปรุงคุณภาพน้ำให้ดีขึ้น โดยการจัดการระบบบำบัดน้ำเสียในอาคารและครัวเรือนเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ไขปัญหาคูณภาพน้ำ ประกอบกับพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่เป็นหน่วยงานหลักในการกำจัดขยะมูลฝอยและการจัดการสิ่งแวดล้อม จึงสมควรกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคารและครัวเรือน เพื่อให้การจัดการน้ำเสียเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

เหตุผล

ด้วยพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๗๐ กำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษมีหน้าที่ก่อสร้าง ติดตั้ง หรือจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสีย หรือระบบกำจัดของเสียตามที่กำหนด ประกอบกับพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๑๘ มาตรา ๒๐ (๓) และมาตรา ๔๔ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมีอำนาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่นเพื่อควบคุมการจัดการระบบบำบัดน้ำเสียในอาคารและครัวเรือน อันเป็นการแก้ไขปัญหาที่ต้นทาง และเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ไขปัญหาคูณภาพน้ำ ดังนั้น เพื่อเป็นการปรับปรุงข้อกำหนดของท้องถิ่นให้เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่น สุขอนามัยของประชาชน และการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมในสภาวะปัจจุบัน เทศบาลเมืองโพนพิสัย อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๐ (๓) มาตรา ๖๐ และมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบกับมาตรา ๗๐ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ และมาตรา ๑๘ มาตรา ๒๐ (๓) และมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งบัญญัติให้กระทำได้โดยตราเป็นเทศบัญญัติ จึงเห็นสมควรยกเลิกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๒ และให้ใช้เทศบัญญัติเทศบาลเมืองโพนพิสัย เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๔ แทน จึงตราเทศบัญญัตินี้

เทศบัญญัติเทศบาลเมืองโพนพิสัย

เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๔

โดยที่เป็นการสมควรตราเทศบัญญัติเทศบาลเมืองโพนพิสัยว่าด้วยการติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบมาตรา ๒๐ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เทศบาลเมืองโพนพิสัย โดยความเห็นชอบของสภาเทศบาลเมืองโพนพิสัย และผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคาย จึงตราเทศบัญญัติไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ เทศบัญญัตินี้เรียกว่า "เทศบัญญัติเทศบาลเมืองโพนพิสัย เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๔"

ข้อ ๒ เทศบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันประกาศโดยเปิดเผยที่สำนักงานเทศบาลเมืองโพนพิสัย เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๒ และให้ใช้เทศบัญญัตินี้แทน

ข้อ ๔ ในเทศบัญญัตินี้

"อาคาร" หมายความว่า ดึก บ้าน เรือน ร้านค้า ร้านอาหาร สำนักงาน หรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ซึ่งบุคคลอาจเข้าอยู่อาศัยหรือใช้สอยได้

"บ่อดักไขมัน" หมายความว่า สิ่งที่ใช้แยกน้ำมันและไขมันออกจากน้ำซึ่งผ่านการใช้แล้ว

"การระบายน้ำ" หมายความว่า การผันน้ำ การปล่อยน้ำ การเทน้ำ การสาดน้ำ หรือการกระทำอื่นใดอันเป็นการถ่ายเทน้ำ

"แหล่งระบายน้ำ" หมายความว่า ทางหรือท่อระบายน้ำ ลำกระโดง ลำราง คู คลอง แม่น้ำ ทะเล แหล่งน้ำสาธารณะ แหล่งน้ำธรรมชาติ และแหล่งน้ำที่เป็นของเอกชน ซึ่งมีทางเชื่อมต่อหรือสามารถไหลไปสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือแหล่งน้ำธรรมชาติได้

"เจ้าพนักงานท้องถิ่น" หมายความว่า นายกเทศมนตรีเมืองโพนพิสัย

ข้อ ๕ เทศบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่อาคารที่มีการระบายน้ำทิ้งลงหรือไหลไปสู่แหล่งระบายน้ำ และยังไม่มีความหมายใดกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการกำจัดน้ำมันและไขมันสำหรับอาคารประเภทนั้น

ข้อ ๖ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารตามข้อ ๕ ติดตั้งบ่อดักไขมันตามมาตรฐานที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนด

ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารที่ปลูกสร้างใหม่ดำเนินการติดตั้งบ่อดักไขมันสำหรับอาคารนั้นให้แล้วเสร็จก่อนเข้าอยู่อาศัยหรือใช้สอย และหากอาคารใดอยู่ระหว่างการก่อสร้างใหม่ในวันที่เทศบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ให้ดำเนินการติดตั้งบ่อดักไขมันตามเทศบัญญัตินี้เช่นเดียวกัน

ข้อ ๗ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารตามข้อ ๕ เก็บ ขน และกำจัดน้ำมันหรือไขมันที่แยกได้จากบ่อดักไขมัน และซ่อมแซมบำรุงรักษาบ่อดักไขมันให้อยู่ในสภาพที่สามารถใช้งานได้ตามปกติอยู่เสมอ

ข้อ ๘ ผู้ใดฝ่าฝืนเทศบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

ข้อ ๙ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงการปฏิบัติตามเทศบัญญัตินี้

ข้อ ๑๐ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจยกเว้นการปฏิบัติตามเทศบัญญัตินี้เป็นกรณี ๆ ไป ตามความจำเป็น โดยพิจารณาจากสภาพ ลักษณะ หรือการใช้ประโยชน์ของอาคาร หรือสภาพพื้นที่ เช่น พื้นที่ภูเขา พื้นที่เกษตรกรรม หรือพื้นที่ชนบท

ข้อ ๑๑ ให้นายกเทศมนตรีเมืองโพธิ์พิสัยรักษาการตามเทศบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกประกาศหรือคำสั่ง เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามเทศบัญญัตินี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

(ลงชื่อ)

(นายอาทิตย์ ศรีตะบุตร)

นายกเทศมนตรีเมืองโพธิ์พิสัย

เห็นชอบ

(ลงชื่อ)

(นายศรัณย์ศักดิ์ ศรีเครือเนตร)

ผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคาย

ข้อกำหนดและวิธีการติดตั้งบ่อดักไขมัน

บ่อดักไขมัน สามารถก่อสร้างได้หลายแบบ ดังนี้

๑. บ่อดักไขมันแบบใช้วงขอบซีเมนต์
๒. บ่อดักไขมันแบบสร้างในที่
๓. บ่อดักไขมันสำเร็จรูปที่ได้รับมาตรฐาน

การติดตั้งบ่อดักไขมันให้พิจารณาตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงปริมาณน้ำเสียที่เกิดจากครัว ห้องน้ำ ลานซักล้าง และสภาพพื้นที่ที่จะดำเนินการก่อสร้าง

วิธีการก่อสร้างบ่อดักไขมัน

๑. บ่อดักไขมันแบบใช้วงขอบซีเมนต์

๑.๑ วัสดุและอุปกรณ์ในการก่อสร้าง

๑.๑.๑ ปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์

๑.๑.๒ ทรายหยาบและทรายละเอียด

๑.๑.๓ เหล็กเส้นกลม RB ขนาด $\varnothing$ ๙ มิลลิเมตร

๑.๑.๔ วงขอบซีเมนต์สำเร็จรูป (มีจำหน่ายทั่วไป) มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางไม่น้อยกว่า ๐.๘๐ เมตร สูง ๐.๓๐-๐.๔๐ เมตร

๑.๑.๕ ท่อ PVC ชั้น ๘.๕ ท่อน้ำเข้า ขนาด $\varnothing$ ๗๕ มิลลิเมตร หรือตามรูปแบบหรือใหญ่กว่าท่อน้ำออก ขนาด $\varnothing$ ๑๐๐ มิลลิเมตร หรือตามรูปแบบหรือใหญ่กว่า (ผลิตตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม มอก. ๑๗-๒๕๓๒)

๑.๒ วิธีการก่อสร้าง

๑.๒.๑ การขุดหลุม ขุดดินตามระดับท่อน้ำทั้งจากแหล่งกำเนิดน้ำเสียเข้าสู่บ่อดักไขมัน (ตามแบบ) โดยให้หลุมมีเส้นผ่านศูนย์กลางใหญ่กว่าวงขอบซีเมนต์สำเร็จรูปประมาณ ๕๐ เซนติเมตร โดยรอบ หรือมากพอตามความเหมาะสมเมื่อขุดได้ระดับแล้ว ให้ตรวจสอบความแน่นของดินกันหลุมว่าสามารถรองรับน้ำหนักของบ่อได้หรือไม่ แล้วดำเนินการ ดังนี้

(๑) กรณีดินแข็งและรับน้ำหนักได้ดี ให้รองพื้นด้วยทรายหยาบ บดอัดแน่น ความหนาประมาณ ๑๐ เซนติเมตร

(๒) กรณีดินอ่อนหรือดินเหนียว ให้ตอกเสาเข็มไม้ขนาด $\varnothing$ ๔-๘ นิ้ว ยาว ๓.๐๐-๖.๐๐ เมตร จากนั้นรองพื้นด้วยทรายหยาบ บดอัดแน่น ความหนาประมาณ ๑๐ เซนติเมตร โดยให้หัวเสาเข็มโผล่พ้นชั้นทรายประมาณ ๒-๓ เซนติเมตร

๑.๒.๒ การเสริมเหล็ก ผูกเหล็กเส้นกลม RB ขนาด $\varnothing$ ๙ มิลลิเมตร เป็นตะแกรงวงกลม ระยะห่าง 20×20 เซนติเมตร (ตามรูปแบบ)

๑.๒.๓ การเทฐานคอนกรีต เทคอนกรีตอัตราส่วน ปูน : ทราย : หิน = ๑ : ๒ : ๔ ความหนา ๑๐ เซนติเมตร โดยให้เนื้อคอนกรีตหุ้มหัวเสาเข็มประมาณ ๒-๓ เซนติเมตร

๑.๒.๔ การติดตั้งวงขอบซีเมนต์ นำวงขอบซีเมนต์สำเร็จรูปวางบนฐานคอนกรีตที่เตรียมไว้หากเป็นวงขอบซีเมนต์ชนิดกันปิด สามารถติดตั้งได้ทันทีหากเป็นวงขอบซีเมนต์ธรรมดาให้ยาแนว

/รอยต่อ...

รอยต่อด้วยปูนทรายเพื่อป้องกันการรั่วซึมจากนั้นวางวงขอบซีเมนต์ซ้อนตามจำนวนที่กำหนด และยาแนวรอยต่อทุกชั้น โดยใช้อัตราส่วนผสมปูนทราย ๑ : ๑ เมื่อประกอบเสร็จแล้ว ให้เจาะช่องสำหรับติดตั้งท่อระบายน้ำตามแบบ กลบดินโดยรอบบ่อให้แน่น และปิดด้วยฝาคอนกรีตสำเร็จรูป

๑.๒.๕ การต่อท่อน้ำเข้าและท่อน้ำออกจากบ่อดักไขมัน ให้ต่อท่อน้ำทั้งจากจุดปรุงอาหาร จุดล้างภาชนะ หรือจุดที่มีไขมันปะปน เข้าสู่บ่อดักไขมัน โดยใช้ท่อ PVC ชั้น ๘.๕ ขนาดตามแบบหรือให้เหมาะสม แต่ต้องมีขนาด ไม่น้อยกว่าท่อเดิม ส่วนน้ำทิ้งจากบ่อดักไขมัน ให้ต่อด้วยท่อ PVC ชั้น ๘.๕ ขนาดตามแบบหรือใหญ่กว่า ไปยังแหล่งระบายน้ำสาธารณะ รางระบายน้ำ หรือคูคลอง ตามสภาพพื้นที่ ทั้งนี้ปลายท่อน้ำออกต้องไม่จมอยู่ในน้ำ เพื่อให้น้ำระบายออกจากบ่อดักไขมันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

รายละเอียดประโยชน์และคุณสมบัติของบ่อดักไขมันเพื่อบำบัดน้ำเสีย

บ่อดักไขมันเป็นอุปกรณ์สำหรับแยกไขมันไม่ให้ไหลปะปนไปกับน้ำทิ้ง และช่วยดักเศษอาหารไปพร้อมกัน โดยตัวบ่อแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน เชื่อมต่อกันด้วยช่องทางไหลของน้ำ ส่วนแรกจะมีตะแกรงดักขยะสำหรับดักเศษอาหาร ซึ่งสามารถถอดออกมาทำความสะอาดและนำเศษอาหารไปกำจัดได้ ส่วนน้ำจะไหลผ่านตะแกรงและลอดแผ่นกันเข้าสู่ส่วนที่ ๒ ซึ่งทำหน้าที่ดักไขมัน โดยกักเก็บน้ำเสียไว้ระยะหนึ่ง เพื่อให้ไขมันและน้ำมันที่ปะปนอยู่ในน้ำลอยขึ้นสู่ผิวน้ำ เมื่อไขมันสะสมในปริมาณมากสามารถตักออกไปกำจัดได้ ส่วนน้ำที่ผ่านการแยกไขมันแล้วจะไหลออกทางท่อระบายน้ำต่อไป

รูปแบบของบ่อดักไขมันบ่อดักไขมัน แบ่งออกเป็น ๒ รูปแบบ ตามความเหมาะสมของการใช้งาน ดังนี้

๑. บ่อดักไขมันแบบวงขอบซีเมนต์ เหมาะสำหรับบ้านพักอาศัยทั่วไป และสถานประกอบการขนาดเล็ก เช่น ร้านอาหาร โดยประยุกต์ใช้วงขอบซีเมนต์สำเร็จรูปเป็นตัวบ่อ สามารถติดตั้งได้ทั้งบนพื้นดินและใต้ดิน และควรมีความจุเพียงพอสำหรับกักเก็บน้ำเสียได้ไม่น้อยกว่า ๖ ชั่วโมง

๒. บ่อดักไขมันแบบสร้างในที่ เหมาะสำหรับสถานประกอบการขนาดใหญ่ เช่น ภัตตาคาร ศูนย์อาหาร โรงอาหาร และตลาด โดยก่อสร้างบ่อดักไขมันตามขนาดที่เหมาะสมกับปริมาณน้ำเสีย และสามารถกักเก็บน้ำเสียได้ไม่น้อยกว่า ๖ ชั่วโมง

การใช้งานและการดูแลรักษา

๑. ต้องติดตั้งตะแกรงดักขยะก่อนน้ำเสียไหลเข้าสู่บ่อดักไขมัน
๒. ห้ามเทลงหรือดันเศษขยะให้ไหลผ่านตะแกรงเข้าสู่บ่อดักไขมัน
๓. ห้ามถอดตะแกรงดักขยะออก ไม่ว่าจะเป็นการชั่วคราวหรือถาวร
๔. ควรหมั่นเก็บเศษขยะที่ติดอยู่บริเวณตะแกรงดักขยะออกอย่างสม่ำเสมอ
๕. ห้ามปล่อยน้ำจากส่วนอื่น เช่น น้ำล้างมือ น้ำอาบ น้ำซักผ้า หรือน้ำฝน เข้าสู่บ่อดักไขมัน
๖. ควรดักไขมันที่ลอยอยู่ในบ่อดักไขมันออกอย่างน้อย สัปดาห์ละ ๑ ครั้ง และนำไขมันที่ตักได้ใส่ภาชนะปิดมิดชิด ก่อนรวบรวมทิ้งรวมกับขยะมูลฝอย เพื่อให้เทศบาลนำไปกำจัดอย่างถูกสุขลักษณะ
๗. หมั่นตรวจสอบท่อระบายน้ำที่รับน้ำจากบ่อดักไขมัน หากพบคราบไขมันหรือก้อนไขมันอุดตัน ควรเพิ่มความถี่ในการดักไขมันออกจากบ่อมากกว่าปกติ เพื่อให้ระบบระบายน้ำทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ